

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ST. 68 — CENA 10 DIN

SREDA, 8. JUNIJA 1960

Spor pred uo

Z občnega zbora Okrajne združne zveze Kranj Obširne naloge

v prihodnjem petletnem planu - Pomanjkljivosti v sistemu nagrajevanja pri pogodbeni proizvodnji - Komisijska razlika

V ponedeljek, 6. junija, je bil v Kranju občni zbor Okrajne združne zveze, ki so se ga razen delegatov udeležili tudi nekateri gostje, med njimi predsednik Glavne združne zveze Slovenije Maks Kermelj, predsednik OLO Kranj Vinko Hafner, član CK LMS Jaka Bogataj, predsednik OK LMS Kranj Zdravko Krvina in drugi. Razprava na zboru je zlasti temeljito obdelala nove naloge našega kmetijstva v naslednjem petletnem perspektivnem obdobju, dalje združevanje zadrug in ustanavljanje proizvodnih obratov kmetijskih zadrug, nagrajevanje po učinku, pogodbeno proizvodnjo itd.

Z letošnjim letom tudi v kmetijstvu zaključujemo petletni perspektivni plan, obenem pa prehajamo v novo petletno obdobje, ki pa postavlja pred nas kmetijske gospodarske organizacije nove, precej večje naloge, je poudaril v razpravi direktor Zivnoredsko-veterinarskega zavoda ing. Bertonec. Ta načrt zahteva od nas predvsem še nadaljno utrjevanje kmetijskih posestev, ustanavljanje proizvodnih obratov pri kmetijskih zadrugah, dalje najmanj 1000 do 1500 pitancev na zadrugnih obratih, nekaj tisoč belih mesnatih prašičev, 400 ha semenskega krompirja in 200 do 300 ali morda celo 400 ha novih sadovnjakov. V zvezi z nadaljnjim razvojem živinoreje je ing. Bertonec poudaril, da proizvodnja mesa na posestvih doslej ni rasla, pri privatnih proizvajalcih pa je prav tako stagnirala proizvodnja mleka, zato se bodo posestva v prihodnje orientirala na pridelovanje mleka, privatni proizvajalci pa po potrebah na pitanje telet in živine. Pri tem je pomembno še pereče vprašanje zamenjave naše cikaste govede, ki ni sposobna za hitro pitanje. To bo v prihodnjih letih ena glavnih nalog zivnoredske službe na Gorenjskem. Veliko pozornost bo morala kmetijska služba v naslednjih letih posvetiti tudi semenski krompirju, ker bomo le s kvalitetnim semenom lahko ne povečali, pač pa obdržali visoke pridelke krompirja in sedanje tržne viške. To je še toliko bolj važno zato, ker ima Gorenjska v okviru republiškega plana v naslednjih letih precejšnje obveznosti za izvoz.

O nagrajevanju delavcev na kmetijskih posestvih in v zadrugah in o aktivizaciji mladine in žena je v razpravi govoril Jaka Bogataj. Poročilo za občni zbor govori namreč o močni fluktuaciji delovne sile na posestvih in ekonomijah KZ, dalje o premajhnem številu strokovnega kmetijskega kadra, o vzgoji krdrov itd. Zakaj? se sprašuje tovariš Bogataj in odgovarja: Nizki osebni prejemki, skrajno neurejene stanovanjske razmere, neurejeni osnovni življenjski pogoji na posestvih, neizdelan sistem stimulativnega nagrajevanja itd. »Naš delavec na posestvu ne sme biti več hlapec, pač pa sodobni proizvajalec in kar je še važnejše — upravljalec«. Ta vprašanja bomo morali smotrneje in z večjo prizadevnostjo reševati, sicer bomo zgubili še tiste ljudi, ki danes še delajo na posestvih. Pri nagrajevanju po učinku, ki naj bi uredilo te probleme, pa se po besedah tovariša Bogataja kaže ta dva osnovna problema: prvič,

kmetijske gospodarske organizacije so sicer do neke mere že sprejele sistem nagrajevanja, potem pa so nastopile težave z evidenco, in drugič, delavci in uslužbenci s postavkami tega sistema v večini primerov niso seznanjeni. Samo en konkreten (Nadaljevanje na 6. strani)

BABICA IN VNUČKA — Babica, ki je na stara leta bolj kot marsikdo, potrebna počitka, ima največkrat odgovoren posel z unučki. Prav zaradi tega bi morali vse bolj misliti na ureditev otroških igrišč in vrtcev

II. kongres Zveze knjigovodij Jugoslavije

Tudi analitik, ne le tehnik

Danes, 8. junija, je na Bledu končal z delom II. kongres Zveze knjigovodij Jugoslavije, ki se je začel v ponedeljek. Otvoritvi kongresa, ki se ga je udeležilo nekaj sto delegatov in gostov iz vse države, so prisostvovali tudi državni podsekretar za finance FLRJ Zoran Polič, državni sekretar za finance LRS Mitja Maležič, zastopnik evropske unije strokovnjakov za knjigovodsko in finančno stroko dr. Robert Beshinie in drugi.

Ko je Zoran Polič v uvodu govoril o uspehih našega gospodarstva, je opozoril na nekaj osnovnih vprašanj nadaljnega razvoja gospodarstva in vloge knjigovodstva pri tem. Dejal je, da je bil Zakon o družbenem knjigovodstvu sicer formalno sprejet, dejansko pa še ni začel, ker še ni popolnoma jasna njegova vsebina. Da pa bo moč v celoti izvesti

Zakon in doseči njegove cilje, bo treba storiti vse za mehanizacijo knjigovodske službe ali pa ustanoviti mehanografske centre.

To je potrebno tudi zaradi vse širšega uvajanja nagrajevanja po učinku, ki zahteva vsakodnevno spremljanje uspehov podjetij in dobre analize. Nov sistem, je dejal tovariš Zoran Polič, vse bolj usmerja gospodarske organizaci-

je na lastna sredstva, ki jih s poslovanjem same ustvarijo. Nadalje je govoril še o predvidenih spremembah kreditnega in deviznega sistema in v zvezi s tem o nalogah prihodnjega petletnega plana. O kreditnem sistemu je zlasti poudaril, da gospodarske organizacije nimajo pravice do kreditov, ampak pravico, da svobodno razpolagajo s sredstvi, ki jih same ustvarjajo.

Podobno je s predvidenimi spremembami deviznega sistema. Ne pravica podjetij do deviz, ampak čimveč deviz bodo ustvarila, toliko več jih bodo imela. To pa pomeni, da morajo podjetja izdelovati kvalitetnejše proizvode in dosežati z njimi konkurenčne cene, večji dohodek in se uveljavljati na trgu.

V zvezi z nalogami knjigovodstva je tovariš Polič dejal, da sta dve področji, ki sta zelo važni: odnosi skupnost — podjetja, pri čemer mora knjigovodska služba, vskladno z zakonskimi predpisi, upoštevati obveznosti do skupnosti, in vprašanje delitve čistega dohodka znotraj podjetja. Knjigovodstvo mora dajati pravočasno analize kolektivu, da ta lahko pametno razdeli sredstva po potrebah.

Spremembe v kreditnem in finančnem sistemu in pospešeni prehod v nov sistem nagrajevanja, novi odnosi komun do gospodarstvenih organizacij in razvijanje delavskega samoupravljanja, vse to zahteva hitro usposabljanje knjigovodskih kadrov. Knjigovodja ne sme biti le strokovnjak-tehničar, ampak tudi strokovnjak-analitik, je končal svoj govor tovariš Zoran Polič.

Novi mladinski aktiv v Poljanski dolini

V zadnjem času je po vseh občinah v kranjskem okraju precej razprav v zvezi z vključevanjem mladine v razne organizacije. Morda so pri tem še posebne težave prav z vaško mladino. Na Gorenjskem je danes še približno 20 odstotkov neorganizirane mladine, zato se vsa vodstva osnovnih organizacij prav sedaj, ob polletnih občinskih mladinskih konferencah, trudijo, da bi v vrste mladinske organizacije pritegnili čimveč mladih ljudi. V zvezi s tem nam je predsednik mladinskega aktiv v Gorenji vasi povedal tole:

»Naš mladinski aktiv je bil ustanovljen lani in šteje danes 45 članov. Največ mladine je vključenih v TVD Partizan, saj imajo vsi posebno veselje do orodne telovadbe. Imamo pa tudi šahovsko in strelsko sekcijo. Pred kratkim smo uredili tudi igrišče za odbojko, na istem prostoru pa bomo napravili še igrišče za rokomet in košarko. Mladina v Gorenji vasi je začela urejevati tudi plavalni bazen ob Poljanščici. Zato upamo, da bomo skupaj s Turističnim društvom ta objekt končali še pred pričetkom kopalne sezone, kopalnišče ne bo

koristilo samo domačinom, pač pa tudi drugim obiskovalcem Poljanske doline.«

»Zanima nas tudi, ali pripravljate z mladino tudi kulturna in športna srečanja?«

»Z mlajšimi mladinci smo se udeležili športnega tekmovanja

STANE STARE

v orodni telovadbi v troboju Ziri—Šk. Loka—Gorenja vas. — V počastitev Dneva mladosti smo imeli tudi tekmovanje z zračno puško. Razen tega se je nad 160 mladincev in mladink iz Gorenje vasi udeležilo Parade mladosti v Škofji Loki.«

»Kaj pa težave in načrti za prihodnje?«
»Radi bi imeli svojo klubsko sobo; denar za opremo že imamo, nimamo pa prostorov, kjer bi se sestajali. Prav gotovo bi bilo potrebno v prihodnje več sodelovanja z vsemi množičnimi in političnimi organizacijami. V kratkem nameravamo ustanoviti mladinske aktivne tudi v bolj odročnih krajih, in sicer v Lučnah, Hotavljah in Trebji. Omeniti moram tudi to, da nam je letos pri delu precej pomagal tudi občinski mladinski komite.« V. K.

Koristno posvetovanje

O VSEBINI IN METODAH DELA SZDL PO V. KONGRESU

RADOVLJICA, 7. junija — Tu je bilo danes ves dan posvetovanje vseh predsednikov občinskih odborov SZDL kranjskega odbora, ki ga je pripravil Okrajni odbor SZDL. Razpravljali so o vsebini in metodah dela organizacij SZDL po V. kongresu. V dopoldanskem delu posvetovanja so razčistili vlogo sekcij v delu krajevnih odborov SZDL, kakor tudi vse organizacijske probleme v zvezi z reorganizacijo dosedanjih osnovnih organizacij SZDL. Popoldne pa so govorili o vlogi in metodah dela občinskih odborov SZDL pri razvijanju celotnega komunalnega samoupravnega mehanizma.

Posvetovanje je bilo pripravljeno brez vnaprejšnjega predvidenega dnevnega reda, kot nekaj družabni pomenek, kar je močno sprostito razpravo in pripomoglo h kopici zelo umestnih in dobrih predlogov za delo organizacij SZDL, o katerih bomo še poročali.

Grad Kamen v dolini Drage pri Begunjah je bogat kulturni spomenik Gorenjske. Prav zaradi tega bodo že 15. junija spet pričeli s konservatorskimi deli. Ko bodo dela končana, bo grad prav gotovo še bolj mikavna turistična točka kot je bila že doslej, zlasti še, ker predvidevajo, da bi postala celotna dolina narodni park

K. M.

KULTURNI RAZGLEDI

NADALJEVANJE

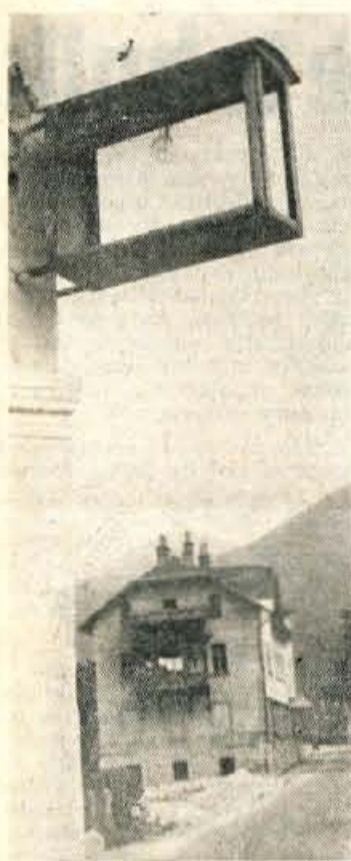
Po krajši prekinitvi bodo posebne ekipe kranjskega Mestnega muzeja spet pričele z deli, in sicer že 15. junija z nadaljevanjem konservatorskih del na gradu Kamen v Dragi, dne 20. junija pa z izkopavanji na blejskem Gradu. Nadalje bodo v kratkem pričeli tudi z utrjevanjem odkritih fresk v Seničnem, Srednji vasi in Ziganji vasi. Freske iz vseh omenjenih krajev so bogat kulturni zaklad in izhajajo iz XV. stoletja.

PRED ZADNJO PREMIERO V PREŠERNOVEM GLEDALIŠČU
Dramska sekcija kranjske Svobode, ki ima svoje prostore v Prešernovem gledališču, kljub temu, da je večina gledališč že zaključila s premierskim repertoarjem, z vsem prizadevanjem pripravljajo še zadnjo predstavo za letošnje sezono. Sedaj pripravljajo Bratka Krefta »Veliko puntarj« v režiji ing. Molke. Premiera bo dne 30. junija.

PREŠERNOV ZBOR NA BLEDU

Te dni se mešani, moški in ženski pevski zbor France Prešeren iz Kranja pripravljajo za koncert na Bledu. Kranjčani bodo imeli na sporedu narodne in umetne pesmi jugoslovanskih

KAMEN SPOTIKE

Gostje in še posebno domačini v Bohinju so veseli novih in urejenih cest, hotelskih in drugih poslopij, ki jih tam gradijo. Toda tega, da ob tolikih investicijah ne bi mogli zasteklit in urediti javne svetilke (na sliki), pa res marsikdo ne razume.

avtorjev, koncertirali pa bodo dne 17. junija ob 20.30 v Kazini.

ZADOVOLJIV USPEH

Po zaključku republiške revije amaterskih igralskih skupin, ki je bila te dni v Kopru, smo se razgovarjali z direktorjem kranjskega Prešernovega gledališča Marjanom Lombardjem, ki nam je o uspehu predstavnikov iz kranjskega okraja na reviji povedal takole:
»Jeseničani so bili za uprizoritev »Marija Stuart«, predstava je bila v Kopru, deležni velikega priznanja. S predstavo pa so številne gledalce v večini veselo presenetili. Pod precej težimi pogoji so Kranjčani uprizorili Fischerjev »Prosti dan« na odru v Izoli. Pri tem mislim predvsem na gledalce, ki so z neprimernim spremljanjem predstave motili izvajalce od začetka do konca uprizoritve. Kljub temu pa lahko trdim, da sta obe gledališči z Gorenjske uspešno reprezentirali njeno gledališko dejavnost.«

WILLIS CONOVER V JUGOSLAVIJI

Pred dnevi je pripotoval v našo deželo znani ameriški propagator jazzja Willis Conover, in sicer z namenom, da se seznanji s to vrsto glasbe pri nas. Ameriški strokovnjak, ki bo tudi predaval o jazzu, bo obiskal Novi Sad, Zagreb, Beograd, Ljubljano in Bled.

V BEOGRADU FESTIVAL ZABAVNE GLASBE

Sredi meseca bo v beograjski dvorani Doma sindikatov festival zabavne glasbe, na katerem bodo razen domačih ansamblov in solistov sodelovali tudi nekateri tuji izvajalci. Med njimi naj omenimo češkoslovaškega glasbenika Ota Čermaka, ki ga uvrščajo med najboljše evropske soliste na električnih orglah, bolgarsko pevko Leo Ivanovo ter skupino ameriških glasbenikov.

POSESTVO SO RAZDELILI

Kmetijska zadruga Križe ima svoja posestva na Brdu pri Ljubnem. Vendar so pred kratkim zemljo, ki so jo doslej sami upravljali, razdelili na dva dela. Tisti del, ki mej na Podnart, je prevzela Kmetijska zadruga v Podnartu, ostali del, sadovnjak in nasade ribezna, pa so obdržali. To so napravili zato, ker jim je oddaljenost do posestev, ki so jih sedaj prevzeli kmetovalci iz Podnarta, otežkočala nemoteno delo.

»MARTIN NAPUHEK« V KRIZAH

Za kulturno prosvetno izvajanje v Križah skrbe v glavnem samo gostje iz bližnje okolice, ki večkrat v domu Partizana razveselijo tamkajšnje prebivalce. Sami prebivalci Križ kar ne morejo resno zagrabiti za delo in se pripraviti do tega, da bi nekaj tudi sami naštudirali. Njihovo kulturno mrtvilo bo v kratkem poživila mladinska skupina tamkajšnje osnovne šole. Učenci od 5. do 8. razreda bodo pod vodstvom režiserja Joža Ahačiča naštudirali in zaigrali otroško igrice »Martin Napuhček«. Če bo predstava uspela, bodo odšli na gostovanje tudi v bližnje okoliške kraje.

KONGRES UPORABNE MEHANIKE

Pred dnevi se je začel na Bledu jugoslovanski kongres za uporabno mehaniko. Kongres bo zasedal do 11. junija in bo imel strokovni značaj. Na njem sodeluje več kot 70 domačih udeležencev, nekaj gostov iz Zahodne Nemčije, Poljske in Bolgarije.

KONCERT ZBOROV

Predvečerašnjim so v domu Partizana v Senčurju pripravili koncert tamkajšnje osnovne šole. Ob 19. uri sta nastopila pionirski in mladinski zbor pod vodstvom dirigenta Toneta Dolinskega. Izvajanja nastopajočih so poslušalci lepo pozdravili.

OBRAZI IN POJAVI

ZASTARELO

Svet postaja vse manjši in vitem življenja vse hitrejši. To kar je bilo še včeraj res, danes morda ni več. Zato se ni treba čuditi, da imamo v našem besedišču še vedno zastarele, neprimerne besede — in jih seveda tudi uporabljamo. Zato tudi ta prispevek ni obsodba, marveč samo priporočilo, apel, naj bi se neka taka res močno zastarela beseda ne uporabljala več. Namreč beseda — KOLONIALE.

Zadnjih sem se slučajno vozil skozi Bled ponoči, pa me je zbodel velik rdeč neonski napis: KOLONIALE. S tem nočem reči, da je samo na Bledu trgovina s tem naslovom. Toda, se vam ne zdi, da je ta beseda malce zastavela? Izbaja namreč iz besede kolonija in pomeni trgovino, v kateri prodajajo kolonialno blago. Če bi prodajali samo to blago, bi verjetno že propadli. Kolonialnega blaga skorajda ni več, ker preprosto ni več kolonij. Medtem ko so neposredno pred prvo svetovno vojno kolonije predstavljale še 75 odstotkov skupnih svetovnih površin, in neposredno po drugi svetovni vojni še vedno 60 odstotkov, jih je danes le še 5 odstotkov, prihodnje leto pa le še 2 odstotka.

Kolonij praktično ni več, kolonialnega blaga potemtakem tudi ne, pa zato tudi imena vseh tistih naših trgovin, ki so si prisvojile zveneče ime KOLONIALE, mirne duše lahko spremenimo.

S sodišča

PREPOVEDANA ZBIRALNA STRAST

So ljudje, ki za lastno zabavo zbirajo najrazličnejše predmete. So pa tudi taki, ki se ukvarjajo z zbiranjem raznih predmetov predvsem iz koristljubja, ki je škodljivo in prepovedano:

● M. R., iz Prihoda se je na škodo družbenega premoženja posvetila zbiranju polivinilastih vrečk. V Zelezarni, kjer je zaposlena, je vzela kar 125 komadov takih vrečk vrednih okoli

3.500 dinarjev. Ker ji je bila zbirka zaplenjena in vrnjena delovnemu kolektivu, jo je sodišče kaznovalo s 3.000 dinarjev kazni.

● B. N. in P. P., delavca pri SGP Sava, sta se lotila zbiranja dinam z dvokoles. Ker so jih pri njunem zlonamernem delu zalotili, jima je sodišče odmerilo B. N. 2.000 dinarjev in P. P., ki je bil že večkrat kaznovan pa 4.000 dinarjev kazni.

● O. M., delavec pri Gradisu na Jesenicah, pa je letos začel

zbirati odpadni brom. Nabil je ga okoli 14 kg, nakar je zbirko prodal. Sodišče ga je zaradi kaznivega dejanja kaznovalo z dvatisoč dinarjev denarne kazni in povračilom zneska 3.500 dinarjev Zelezarni.

POŽAR IZ NEPREVIDNOSTI

Delavci, ki stanujejo v skupnih naseljih, ki so večji del grajena iz lesa bi morali še posebej paziti na požarno varnost. Ko je 2. februarja L. J., delavec pri Komunalni na Jesenicah, pred odhodom na delo zapuščal skupno spalnico na Jesenicah — Spodnji plavž, prav gotovo ni pomislil, da je z neopredvidnim dejanjem napravil v nevarnost stanovanjsko stavbo in premoženje so-stanovalecev. Preden je odšel v službo je namreč postavil vroč električni kühnalnik, ki ga je pravkar izklopil na leseno pručko med dve omari. Zaradi vročine kühnalnika se je vnela obleka, ki je visela nad njim, razen tega pa se je požar razširil še na obe omari in ostalo pohištvo. Le čistilki se mora zahvaliti, da požar ni zajel večjega obsega in povzročil še več škoda, ker sta ga skupaj z možem pogasila. Sodišče je L. J. zaradi povzročitve požara iz malomarnosti obsodilo na 20 dni zapora pogojno za dobo enega leta.

NAŠ RAZGOVOR

Največ kupujejo naši

Privabila nas je mala prodajalna domačih spominčkov in folklornih lesenih okrasov. Angelca Tomažič, prodajalka, je takoj začela kazati in ponujati lepo izdelane gobe z vžganim napisom: Bohinj, razne zibelke, rdeče »marele« in druge zanimive izdelke.

»Ste že več let pri tem poslu?« je bilo prvo vprašanje.

»Je pa že kar deset let, odkar prodajam te stvari prav tukaj,« je povedala Angelca.

»Kako gredo v prodajo ti spominčki? Kdo več kupuje, tuji ali domači gosti?«

»Precej prodam. Seveda je glavna sezona le kake tri mesece. Letos je še izredno malo ljudi. Druga leta v začetku junija je bilo bolj živo. Največ pa kupujejo gostje iz Beograda, Zagreba in drugih

naših krajev. Tujci pa, ne vem, zelo so varčni, malo kupujejo.«

»Koliko blaga ste prodali lani?«

»Teško povem kar tako. Zlasti še, ker razen teh spominčkov prodajam tudi cigarete, znamke, razglednice itd. V tistih mesecih sezone sem prodala skupno, pred leti tudi za 2 milijona dinarjev.«

»Imate plačano od prometa v odstotkih, po učinku, kot to pravijo?«

»Ne. Imam samo stalni mesečni honorar.«

»Kako se sporazumevate s tujci. Znaite tudi kak tuj jezik?«

»Ne. Tujih jezikov ne znam. Vendar mi to ne dela težav, ker je prav tu zraven turistična pisarna, kjer znajo jezike, če pride kak tujec. Poleti v glavni sezoni pa pri-

haja tudi neka študentka, ki zna dobro angleško in menda tudi druge jezike.« —l. c.

MLADI GRADITELJI V CERKLJAH

Na osemletki v Cerkljah imajo svoje pionirsko društvo, ki šteje okrog 200 članov. Vodi ga poštvovalna učiteljica Francka Bajželj. Na njeno iniciativo so se pionirji zedinili za gradnjo športnega igrišča, ki ga doslej še niso imeli. Pred mesecem so

pričeli s prostovoljnimi deli. Iz oddaljenega kamnoloma so nanesli kamenje na prostor blizu osemletke in pričeli z gradnjo. Celotno učenci 1. razreda — ti še niso vključeni v pionirsko društvo — so priskočili na pomoč. Vsak dan se lahko vidi na igrišču okrog 80 parov pridnih mladih rok. V prvem tednu so skopali že nekaj več kot 88 m³ zemlje. Do sedaj so napravili že preko 2.000 udarniških ur. Letos verjetno z deli ne bodo končali, vendar upajo, da bodo s pomočjo vseh, ki upoštevajo in razumejo njihove upravičene želje, kmalu prišli do lastnega igrišča.

PLESNI VENČEK V TRŽIČU

Ob zaključku začetniškega plesnega tečaja v Trziču je bil v soboto, 4. junija, plesni venček. Tekmovalo je 17 parov.

V skupini obiskovalcev plesnega tečaja sta zmagala Marjan Tomše in Mirjam Gregorčič. V skupini gostov in tečajnikov je zmagal plesni par Stefan Močnik in Metka Remic.

30-LETNICA OBSTOJA

12. junija ob 15. uri bo v Zbiljah ob jezeru, na vrtu tovariša Kalana, velika vrtna veselica. To je pripravila čebelarška družina iz Smednika, ki slavi letos 30-letnico obstoja.

JAVNA ODDAJA V PRIREDBI RTV LJUBLJANA

V četrtek, 2. junija je bila v dvorani Kazine na Bledu javna oddaja »Pokaži kaj znaš« v priredbi RTV Ljubljana. Takšno prireditve je za občinstvo na Bledu organiziralo Turistično društvo Bled skupaj z RTV Ljubljana že tretje leto zapored, vsakokrat v začetku junija. To pot so pred mikrofonom nastopili pevci umetne in narodne glasbe ter zabavnih popevk, instrumentalisti in recitatorji. Svoje znanje in sposobnosti je preizkusilo 11 skupin oziroma posameznikov iz raznih krajev Slovenije, iz Zagorja, Trzišča na Dolenjskem, z Bleda, iz Smarj pri Jelšah, z Jesenic, Nove Gorice, Majšperka, Mestinja pri Rogaški Slatini, Ljubljane in celo iz Novega Pazarja. Najbolje se je izkazal Jeseničan Tine Rant, ki je z arijo Rudolfa iz Puccinijeve opere »La Boheme« pokazal resničen dar in veliko smisla za operno glasbo. Drugo mesto je zasedla mlada in prikupna pevka zabavnih popevk Zrinka Miročević. Z recitacije odlomka iz Vorančevih Samorastnikov je zasedla tretje mesto mlada učiteljica iz Smarj pri Jelšah, Mira Antolinc. Zanimivost četrtrkovne oddaje na Bledu pa je oia, da sta v pevskem duetu nastopila tudi mož in žena Danica in Leon Monac iz Trzišča na Dolenjskem.

DRUGO LETO SEDEM RAZREDOV

V Goricah imajo letos 6. razredov osnovne šole. Drugo šolsko leto pa bo obstajal tudi 7. razred in ker v sedanjih šoli ni prostorov zanj, so Goričani našli drugo rešitev. Pričeli so z gradnjo razreda v bližnjem gasilskem domu. S tem bo za nekaj časa rešen tudi ta problem, vendar jim je obljubljen, da bodo že prihodnje leto pričeli graditi novo šolo.

KRIŽANI NA GOLNIKU

Včeraj ob 19. uri so na Golniku nastopili člani Kulturno umetniškega društva Križe in JLA. Za tamkajšnje bolnike in uslužbence so pripravili dve predstavi s pevskimi in folklornimi točkami. Pel je mladinski pevski zbor osnovne šole Križe, folkloristi pa so zaplesali gorenjske in srbske narodne plesne.

GRADNJA MONTAŽNIH HIŠIC

Na Kmet. posestvu Hrastje, obrat Čtrklje, so pričeli z gradnjo dveh montažnih enostanovanjskih hišic za delavce. Temelji že stojijo, v prihodnjem tednu pa bodo z gradnjo nadaljevali. Sprva jim je delal težave nakup strešne opeke, vendar bodo z lastno proizvodnjo v kratkem tudi ta problem rešili. Računajo, da bosta hišici v enem mesecu že vseljivi.

Naj omenimo še, da so na Kmetijskem posestvu letos pospravili že 50.000 kg sena, to je doslej največ kar posestvo obstoja. Pri delu jim delajo največ težav traktorji s priključki, ker slednjih zelo primanjkuje.

DRUGO LETO NOVO STRELIŠČE

Lokacija za gradnjo novega strelišča, za potrebe strelcev na Gorenjskem, predvsem za potrebe kranjskih strelcev, je že določena na zemljišču ob Cesti JLA pri Velikem hribu. Okrajni strelski odbor je na svoji zadnji seji sklenil poživiti delo za čimprejšnjo uresničitev načrtov in v ta namen tudi izvoliti poseben gradbeni odbor, ki bo vodil delo. Gradnja tega ob-

jekta je zares potrebna, saj ima Kranj samo eno provizorično strelišče za vojaško puško v Struževem. To pa je bilo gradeno pred 35. leti za pešične strelce, kolikor jih je bilo takrat v Kranju. Danes pa ima kranjska občina že 24 strelskih družin z 25000 strelci, to je polovico vseh družin in strelcev na Gorenjskem.

Škofjeloški grad obiskujejo številni domači in tuji turisti. Dnevno obišče muzej preko 100 ljudi, zato obešeno perilo ob poti, ki vodi na grad, zares ne pristoja tamkajšnji okolici

PRAVNI NASVETI

F. J. KRANJ VPRAŠANJE

— Ali lahko zahteva podjetje, da delate nadure. Ste poročena in imate dva otroka v starosti od dveh do petih let.

ODGOVOR — V skladu s 272. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53 iz leta 1957) se za nadurno delo matere z otrokom, ki še ni star sedem let, zahteva njena pismena privolitev.

P. V. TRZIC VPRAŠANJE

— Zanima vas, koliko članov ima lahko hišni svet in koga se lahko voli.

ODGOVOR — V skladu s 73. členom Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59) ima hišni svet 3 do 7 članov. Zbor stanovalecev pa lahko sklene, da jih ima več. Za člane hišnega sveta so lahko izvoljeni le polnoletni stanovaleci. Iz posameznega stanovanja sme biti izvoljen za hišni svet le en stanovalec.

TAKIH PREDAVANJ SI SE ZELIJO

V soboto je bilo v Zadrudnem domu v Ribnem že četrto zanimivo potopisno predavanje v zadnjih mesecih, ki ga je organizirala Delavska univerza Bled. Predaval je priljubljeni predavatelj Stane Tavčar iz Kranja o »Švici v besedi, sliki in glasbi«, ki ga je spremljal tudi z lepimi barvnimi diapozitivi. Ljudje so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Tovariš Tavčar je tu že predaval o lepotah skandinavskih držav, o svetovni razstavi v Bruslu in o Holandiji, deželi cvetja. Vsa predavanja so domačine tako navdušila, da so predavatelja prosili, naj jih s takimi predavanji še večkrat obišče.

Kopalna sezona se je že začela. Na novem kopalnišču na Sori v Skofji Loki pa je še vedno vse razrito. Pravijo, da bo vse ob pravem času narejeno. Upamo, da ne bo ostalo samo pri besedah

Ob začetku turistične sezone

Izbira: MED KRAVJIMI ZVONCI IN JAZZOM

Bled, Bohinj in Kranjska gora v začetku junija

Ko smo ondan obiskali naše glavne turistične kraje: Bled, Bohinj in Gornjesavsko dolino, so nam pripovedovali o posebnostih posameznih krajev, o nekaterih vrstih specializacije, ki se uveljavljajo.

Najprej so o tem govorili na Bledu. Bled privablja goste z zahtevnim okusom sodobnega razvedrila. To dokazujejo celo statistični podatki. Razne prireditve opernih arij in literarni večeri ne privlečejo publike, medtem ko so druge vrste zabavnih prireditev z jazzom, z izbiro »Miss Bleda« in podobne zabave, zelo zelo obiskane. Nočni bar z izbranimi plesalkami je zmeraj poln obiskovalcev.

Prav nekaj nasprotnega so pripovedovali v hotelu Zlatorog v Bohinju. Tamkajšnji gostje v večini želijo mir, samo mir. Nekaj žena iz Düsseldorfa je povedala, da si je izbrala Bohinj, da bi se odpočila od hrupa, kajti pod njenim oknom vozi vsak dan povprečno 35.000 motornih vozil. Tako, kot pravijo tam, je izjavilo več gostov. Lani, ko so organizirali razne vsakodnevne koncerte in druge zabavne večere, je bilo malo obiska. Po 9. uri zvečer že skoraj vsi počivajo. Letos bodo samo enkrat ali dvakrat tedensko organizirali krajše prireditve, na primer folklorne plesne skupine, kar je bilo lani posebej zaželeno.

SE DRAŽE, SE CENEJE

Ko smo se razgovarjali v hotelu Zlatorog in gledali v skalnato Komarčo, ki je komaj do zelenela do vrha, se je pogovor ustavil ob teh posebnostih naših krajev oziroma ob različnih zahtevah in okusih gostov. Nekateri si ob dopustu zaželijo zabave, godbe in življenja. Drugi obratno: želijo miru in počitka. Po takih zahtevah gostje v inozemstvu tudi izbirajo kraj dopusta. Morda pa smo prav sami pozabili na take posebnosti, na različne okuse in potrebe gostov, se premalo prilagojevali njihovim zahtevam, vsaj v propagandi v privabljanju gostov.

Iz hotela, ki ga gradijo v Kranjski gori, bo lep pogled na Razor in na Prisojnik, kot kaže ta slika

Prav ob ugotovitvi različnih okusov so na Bledu pripovedovali še o eni zadevi: kvaliteti uslug. Celotni hotel Toplice je danes zastarel po svoji ureditvi in opremljenosti ne ustreza več kategoriji A. Gostje so pač različni. Prenekateri zahtevajo večje udobnosti. Za te udobnosti, ki pa seveda niso odvisne zgolj od hotela, marveč od celotne okolice, so prenekateri gostje pripravljani tudi boljše plačati. Prav tako pa se tudi tam javlja, da glasovi z druge skrajnosti: za lokale z zmernimi cenami. Gre v večini za hrano, ki jo želijo mnoge ekscurzije in drugi manj zahtevni gostje in obiskovalci.

ZAPOZNELI NAČRTI

Ob pogledu na okoliške vrhove, na katerih so še velike snežne lise, se je spomin nehoti ustavil na veliki stavbi oziroma hotelu vrh navpične stene in ob žičnici na Vogel. O tem je bila beseda tudi v našem listu. Toda vsa stvar je običajna kakor je bila. Baje je še vse v razpravi in negotovosti, če bo sploh žičnica na Vogel zgrajena ali ne.

V Kranjski gori imajo tudi velike načrte. Prav te dni so prejeli odobren načrt za gradnjo velikega hotela »Prisojnik« s 120 posteljami, ki ga nameravajo graditi. Poleg tega nameravajo graditi novo restavracijo z zmogljivostjo 250 do 400 sedežev. Tam naj bi bila tudi ustrezna dvorana za prireditve, recepcija in prostori za kulturno in družabno življenje gostov. Da je tam sedanja restavracija »Razor« res ozko grlo, smo brž praktično ugotovili. Kolega, ki je naročil ocvrta jajčka, je zaman čakal cele pol ure in po-

tem odšel, ne da bi bil postrežen.

Najbolj nas je zanimala gradnja tako imenovanega hotela, kjer bo 60 postelj in ustrezno

Po dolgih letih so to pot vendar boljše izgledi, da bo dependansa hotela Zlatorog v Bohinju kmalu dograjena

število garaž. Ta stavba bi morala biti gotova že sedaj pred sezono. Toda gradnja bo gotova morda šele enkrat novembra.

NOVO NA BLEDU

Na Bledu se letos ponašajo s tremi novitetami. Najzanimivejši je Grad. Kdor je bil tam pred leti, ga danes skorajda ne prepozna več. Dobrih osem let so ga preurejali. Vse stopnice, svetilke, lope, oboki, zlasti pa velika dvorišča, primerna za večerne prireditve so zelo okusno urejena. Samo muzej, ki je tam urejen, je obiskalo lani okrog 46.000 ljudi. Hkrati se na Bledu upravičeno ponašajo z novourejenim kopalščem ob jezeru pod Gradom in z novourejenim kavarno. Pa še nekaj so povedali o pripravah na letošnjo sezono. Kar 22 turističnih vodičev je letos položilo izpite.

V pomoč jim je seveda tudi tiskani prospekt, toda o glavnih kulturnih in drugih znamenitostih Bleda in okolice so se poučili na samem tečaju.

O takem in podobnem so nam pripovedovali na Bledu, v Bohinjski Bistrici in Gornjesavski dolini. Sezona se je začela. Prostorji za parkiranje so polni elegantnih vozil z inozemskimi oznakami in naši gostitelji jim skušajo ugoditi, jim ustreči v njihovih zahtevah, v njihovih različnih željah v razponu med mirom in hrupom, med cenejšim in najdražjim.

K. Makuc

Utrjevanje posestev in zadrug

Močna fluktuacija na kmetijskih posestvih Združevanje šibkejših zadrug

Poročilo na občnem zboru Okrajne zadrugne zveze Kranj, ki je bil v ponedeljek, 6. junija, v uvodu predvsem ugotavlja uspehe, ki se že kažejo na socialističnih kmetijskih posestvih, čeprav so še številne težave in pomanjkljivosti, predvsem še razmeroma nizka storilnost kot posledica stanja v preteklih letih.

Posestva so zdaj že v celoti izvedla arondacijo svojih zemljišč, s čimer so ostvarjeni večji zemljiški kompleksi, ki omogočajo racionalizacijo tehnološkega postopka. Prav razdrobljena zemljišča so bila v preteklih letih vzrok, da posestva še niso mogla zgraditi središč; to je zaviralo tudi pomanjkanje denarnih sredstev. V zadnjih dveh letih pa je bil tudi v pogledu investicij na posestvih narejen precejšen korak naprej. V letu 1959 so na posestvih investirali gradnjo hlevov s kapaciteto 100 in 200 glav živine, za nakup kombajnov in traktorjev s priklučki 159.322.000 dinarjev, medtem ko bodo letos investicije dva do trikrat večje.

Precejšen problem na socialističnih kmetijskih posestvih pa predstavlja pomanjkanje delovne sile, katere število je z nakupom mehanizacije precej padlo. Proizvodnja je bolj ali manj odvisna od stalne delovne sile. Težki delovni pogoji, nestalnost in pomanjkanje prostega časa, nizki mesečni prejemki in izrazito slabe stanovanjske razmere so vzrok močni fluktuaciji. Na posestvih je skupno zaposlenih 192 ljudi, povprečna letna fluktuacija pa je 76 oseb ali 40%. Rešitev tega problema je predvsem v stimulativnejšem nagradjenju in v rešitvi življenjskih, zlasti stanovanjskih vprašanj na posestvih.

Nadalje govori poročilo o proizvodnih obratih kmetijskih zadrug, ki jih bo treba spričo vse

večjih površin zemlje, ki jo privatni proizvajalci ponujajo v nakup ali zakup, ustanovljati z večjo prizadevnostjo, pri tem pa upoštevati rentabilnost in specifične pogoje posameznih zadrug, dalje o ekonomski krepitvi zadrug itd. V začetku leta 1959 je bilo na področju okraja 60 kmetijskih zadrug, danes pa jih je še 54. V preteklem letu, nekaj pa tudi že letos, so se namreč pripojile KZ Brezje h KZ Radovljica, KZ Podkoren in Rateče h KZ Dolinka (Kranjska gora), KZ Kokra h KZ Preddvor, KZ Brniki h KZ Cerklje in KZ Podblica h KZ Besnica. V prihodnje pa se mora število zadrug še zmanjšati, ker še vedno obstajajo zadrug, ki so ekonomsko prešibke za uvajanje moderne kmetijske proizvodnje, pa se nekateri od njih trdovratno upirajo združitvi ali pripojitvi. Okrajna zadrugna zveza priporoča predvsem, da bi se tri zadrug na območju Bohinja združile v eno, dalje tri zadrug iz okolice Cerklj v eno, prav tako tri zadrug iz območja Škofjeješke kotline in pa osem zadrug v Selški dolini v tri močnejše zadrug. Za združevanje zadrug v Poljanski dolini in v okolici Jesenic stanje še ni povsem proučeno. Spojile pa naj bi se tudi zadrug na področju radovljiške občine, dalje štiri zadrug iz blejskega področja v eno in še tri zadrug iz območja kranjske občine. Tako bi ostalo v kranjskem okraju največ 30 do 35 kmetijskih zadrug, ki bi imele vse lastne proizvodne obrate in bi bile ekonomsko sposobne za organizacijo moderne proizvodnje.

GOSPODARSKE VESTI

Jugoslovanske železarne bodo letos izdelale za naše gradbeništvo okrog 113.000 ton betonskega železa, medtem ko znašajo potrebe v gradbeništvu okrog 155.000 ton letno. Domača proizvodnja ne bo mogla v celoti kriti naraslih potreb največ zato, ker primanjkuje nekaterih vrst reprodukcijskega materiala. Kljub temu pa bi boljša izraba notranjih rezerv in povečana storilnost v naših železarnah v drugem polletju utegnili prispevati k občutnemu znižanju pomanjkanja betonskega železa.

Pred kratkim je bila z Reke odpisana v Burmo do sedaj največja pošiljka jugoslovanskega tekstila, ki ga je zagrebškemu podjetju »Tekstil import-export« uspelo plasirati na burmanski trg. V tej pošiljki je za pet milijonov jardov raznih bombažnih tkanin. Do konca leta bo naša tekstilna industrija poslala na burmanski trg še okrog 15 milijonov jardov raznih tkanin.

Do nove žetve bo v Srbiji na razpolago skladišč za okrog 65.000 vagonov žita, in sicer od tega za okrog 25.000 vagonov starih skladišč in 40 tisoč vagonov novih skladiščnih zmogljivosti. Kljub temu pa bodo možnosti za vskladiščenje letošnje žetve precej boljše kot lani, saj so prav zaradi lanskih izkušenj letos pričeli pravočasno graditi nove zmogljivosti.

VI VPRASHUJETE - MI ODGOVARAMO

Reorganizacija kmetijske poslovne zveze

Bralec iz Škofje Loke nas sprašuje, kako je s predvideno reorganizacijo Kmetijske poslovne zveze Kranj, o čemer smo v našem časopisu pred časom že poročali. Ali je do reorganizacije že prišlo?

Odgovor:

Potrebo po reorganizaciji Kmetijske poslovne zveze je bilo čutili že dlje. O tem so najrazličnejši forumi tudi pogosto razpravljali in pripravljali predloge. Z ekonomsko krepitvijo kmetijskih zadrug, do katere je prišlo predvsem z združevanjem ekonomsko šibkejših zadrug in z oddajo nekmetijskih dejavnosti (trgovin in gostiln), pa so se zadrug vse bolj sposobile, da pose, ki jih je zanje doslej opravljala Kmetijska poslovna zveza, lahko opravljajo same. Tu gre predvsem za trgovanje, za preskrbo z reprodukcijskim materialom in za pospeševanje kmetijske proizvodnje (strokovna pomoč). Zato so tudi v Kranju pričeli razpravljati o reorganizaciji, do katere je že prišlo na nedavnem izrednem občnem zboru Kmetijske poslovne zveze. Večina dela KPZ se je s tem prenesla na kmetijske zadrug. Strokovni del (kmetijsko-pospeševalno službo) bo v prihodnje prevzel Živorejsko-veterinarski zavod za okraj Kranj, komercialni del pa trgovska podjetja ob soledovanju s Trgovinsko zbornico za okraj Kranj. Promet z živino, ki ga je doslej opravljala KPZ, bodo prevzela mešarska podjetja sama, izvoz pa republiška izvozna podjetja, ki so že doslej opravljala ta posel. Preskrbo z reprodukcijskim materialom (predvsem s semenskim krompirjem) bodo prevzela področna kmetijska posestva, prav tako tudi skladišča semenskega krompirja.

S to reorganizacijo se večja odgovornost za kmetijsko proizvodnjo prenaša predvsem na kmetijske zadrug, zato se morajo ekonomsko okrepiti, da bodo ta posel sposobne opravljati.

Finansiranje investicij v trgovini

Na letošnjem občnem zboru Trgovinske zbornice za okraj Kranj so ugotovili, da je večina najresnejših problemov trgovine povezana z vprašanjem ustvarjanja in delitve dohodka.

Akumulativnost vse naše trgovine je namreč zelo nizka, tako da mnoge trgovske organizacije ob stalnem naraščanju poslovnih stroškov in ob plafoniranih cenah ali maržah že komaj ustvarjajo dovolj dohodka za osnovne potrebe. Družbene obveznosti se pri tem tolikšne, da številnim podjetjem ostane premalo čistega dohodka za učinkovitejšo porazdelitev na sklade in osebne dohodke po delovnem učinku.

V nasprotju s tem dejstvom pa je vsakomur jasno, da so potrebe po nadaljnjem razširjanju zmogljivosti trgovine in po modernizaciji trgovske mreže zelo velike. Ker je pa lastnih sredstev zelo malo ali jih

skorajda ni, je trgovina v glavnem navezana na dolgoročne kredite.

Z najnovjšim predpisom o porabi amortizacije se je položaj glede uporabe teh sredstev nekoliko izboljšal. Zlasti je pomembna možnost odplačevanja anuitet iz amortizacije. Pri tem pa je ovira ta, da trgovska podjetja ob zelo omejenem obsegu lastnih osnovnih sredstev ustvarjajo razmeroma malo amortizacije, saj večidel niso lastniki zgradb ali lokalov, v številnih primerih niti ne inventarja. V takih razmerah seveda podjetja precej težko odplačujejo anuitete, še manj pa sama financirajo investicije. Posojila, ki jih dajejo banke iz sredstev občinskih in okrajne investicijskega sklada, so zelo omejena, zlasti v zadnjem letu, še bolj pa so omejena posojila iz sredstev višjih organov.

Vsa ta utesjenost v virih financiranja investicij seveda zelo omejuje trgovska podjetja pri investicijskih vlaganjih, razen tega pa situacijo zaostruje še zahtevki po visokih udeležbah za večje objekte, n. pr. za skladišča. Ze tako nizka sredstva podjetij za investicije obremenjuje še 25% prispevek za obratna sredstva. Sredstva, namenjena za investicije, so torej zares minimalna. V takih pogojih tudi združevanje sredstev, bodisi s centralizacijo samih podjetij bodisi z združevanjem med podjetji, doslej ni rodilo zadovoljivih sadov.

Delna rešitev tega problema bo izvedljiva z novimi predpisi o najemninah za poslovne prostore, če bodo vse obične pravilno določale uporabo teh sredstev za investicijsko izgradnjo trgovskih objektov, pa ne samo za kreditiranje, pač pa

tudi za neposredno financiranje. Pri zelo majhnih možnostih same trgovine je to seveda pozitiven ukrep, vendar so na letošnjem občnem zboru trgovinske zbornice poudarili, da bi bilo pravilneje, če bi lokale dali v upravljanje samim trgovskim podjetjem, ki bi bila s tem razbremenjena za najemnine, ustvarjala pa bi precej večjo amortizacijo. Po mnenju nekaterih delegatov na omejenem občnem zboru bi bila taka ureditev upravljanja poslovnih prostorov najgospodarnejša, s tem pa bi se uveljavila tudi ekonomska enakopravnost trgovine z drugimi gospodarskimi organizacijami.

Tudi del sredstev od davka na maloprodajni promet bi občine morale nameniti za modernizacijo trgovine. S tem bi se doslej zares zelo aktualen problem financiranja investicij v trgovini občutno izboljšal.

Za turizem v bohinjskem in gornjesavskem kotu je še zmeraj dokaj neurejena preskrba z zelenjavo, sadjem in drugimi povratninami. Tudi ta prodajalca češenj, ki smo jo videli v Kranjski gori, je pravkar prispela z vlakom iz Brd in prodaja češnje karna cesti

OBVEŠČEVALEC

»REX« začimba za juhe, omake in prikuhe izboljšuje okus in prebavljivost hrane.

Izdeluje
Kolinska tovarna hranil
v Ljubljani

mali oglasi

PRODAM

Prodamo večje število dobro ohranjenih pisalnih miz. Ogljed v Prešernovi ulici 10, Kranj 2110

Prodam moped »Colibri« s prevoženimi 3000 km in cement št. 350. Sp. Brniki 2, Cerklje 2150

Otroško kolo za starost do 12 let, naprodaj. Naslov v oglašnem oddelku 2151

Ugodno prodam avto Volkswagen z radioaparatom in rezervnim strojem. Gostilna pod »Lipco«, Stožice, Ježica 2152

Prodam hiško, staro — primerno za upokojenca. Naslov v oglašnem oddelku 2153

Prodam 2 zazidljivi parceli po 2800 m², med Gorenjami in Britofom ob glavni cesti. Naslov v oglašnem oddelku 2154

Prodam oveo, 1 leto staro. Naslov v oglašnem oddelku 2169

Ugodno prodam motorno kosilnico skoraj novo in brano oziroma štrigelj. Naslov v oglašnem oddelku 2170

Prodam kravo, ki je tretjič telitila, s teličkom ali brez. Voglje 49, Senčur 2171

FIAT 500 C, v odličnem stanju, še neregistriran, prodam, zaradi odhoda k vojakom. Stražiška 4, Kranj

Prodam motorno kolo NSU Prima — nemško. Škrinjkar Emil, Planina 20, Kranj 2083

Prodam malo rabljen 16-colski gumi voz. Naslov v oglašnem oddelku 2155

Prodam kravo s teletom. Naslov v oglašnem oddelku 2156

Poceni prodam omaro. Naslov v oglašnem oddelku 2157

KUPIM
Kupim dvo ali trosobno stanovanje v novi ali nedograjeni hiši, po možnosti z vrtom v Kranju ali Sentvidu. Naslov v oglašnem oddelku 2159

Kupim malo posestvo. Naslov v oglašnem oddelku 2180

RAZNO
Slaščičarna-kavarna, Kranj, — sprejme mlajšo žensko moč za pomoč v kuhinji in mlajšega fanta za pomožna dela v delavnici. — Oba iz bližnje okolice 2054

Iščem fanta za kmečka dela. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku 2162

Zamenjam 2-sobno stanovanje za drugo enosobno ali podstrešno. Naslov v oglašnem oddelku 2161

Sprejem vajenca v uk za preciznega mehanika. Velikovh Janez, Titov trg 18, Kranj 2163

Pletiljo sprejem za nekaj ur dnevno. Kušlan Boro, Gregorčičeva 4, Kranj 2164

Na prirodoslovno-matematični fakulteti, oddelek za biologijo, je diplomirala Albinca Koširjeva. Iskreno ji čestitajo in želijo mnogo uspeha v bodočem poklicu, mama in teti 2165

Službo dobe takoj: prodajalec premoga za prodajno mesto Slovenski Javornik ter 5 delavcev za delo v skladišču. Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe poslati na naš naslov: Trg. podjetje Universal Jesenice 2166

Sprejem mladega brivskega pomočnika, pomočnico. Senčur št. 150 2167

Prodam NSU Primo 150 ccm, dobro ohranjeno. Ogris, Bračiča št. 9, Tržič

IZID VELIKEGA NAGRADNEGA ZREBANJA PREŠERNOVE DRUŽBE

DNE 3. JUNIJA 1960 OB 16. URI

1. nagrada: Televizijski sprejemnik
 2. nagrada: Moped
 3. nagrada: Moped
 4. nagrada: Moped
 5. nagrada: Pralni stroj
 6. nagrada: Električni hladilnik za 60 litrov
 7. nagrada: Moško kolo
 8. nagrada: Moško kolo
 9. nagrada: Žensko kolo
 10. nagrada: Električni sesalec za prah
 11. nagrada: Električni štedilnik s pečnjakom
 12. nagrada: Električni štedilnik s pečnjakom
 13. nagrada: Porcelanski servis za 6 oseb
 14. nagrada: Radijski sprejemnik
 15. nagrada: Zapestna ura
 16. nagrada: Električni brivski aparat
 17. nagrada: Električni pekač na dva grelca
 18. nagrada: Električni likalnik z regulatorjem
 19. nagrada: Lonec »Ekonom«
 20. nagrada: Sokovnik
- 1000 tolažilnih nagrad: srečke, ki se končujejo na številko 67
Imetniki izzrebanih srečk naj prevzamejo darila v upravi najkasneje do 10. avgusta letos, ko bo srečkam potekla veljavnost

Izkaznici na ime Stumbergar Alojz dobi lastnik na Delavski cesti 51, Kranj 2168

IZGUBLJENO

Bledo, lisasto jopico v vrednosti 5000 din sem izgubila, ko sem se peljala skozi Pšenično polico. Moškega, ki jo je našel, navidezno poznam. Prosim, da jo vrne proti nagradi. Vombergar Anica, Smartno 5, Cerklje 2158

Izgubila sem otroško jopico od Kokrškega mostu do Glasbene šole v Kranju, dne 3. junija. Poštenega najditelja naprošam, naj jo proti nagradi vrne v oglašni oddelek 2137

objave

RAZPRODAJA

Trgovsko podjetje Rožca Jesenice prodaja:
vprežni voz s platonom
2 vprežni sani
moško kolo
razne mize in klopi
razne omare
nočne omarice
umivalnike
železno posteljo
smežaste vložke za posteljo
Do 20. junija 1960, se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom.

kino

Bled: 9. in 10. junija jugoslov. ital. film BELI VRAG, predstave ob 18. in 20.30 uri

Radovljica: 9. junija ameriški barvni film OSAMLJENI CLOVEK in 10. junija amer. zabavni barvni film HOLLYWOOD ALL PROPAD, predstave ob 20. uri

Kropa: 9. junija poljski film RESNICNI KONEC VOJNE

Tržič: 9. in 10. junija amer. barvni film PRINC IN IGRALKA

Kranj »STORŽIČ«: 9. in 10. junija amer. barv. film CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstave ob 16., 18. in 20. uri. 9. in 10. junija matineja franc. filma INŠPEKTOR NA DELU ob 10. uri

Letni kino »PARTIZAN«: 9. junija franc. film MODERNA DEVICA in 10. junija premiera amer. filma DVANAJST JEZNIH MOZ, predstava ob 20.20

Stražišče »SVOBODA«: 9. junija amer. film OBTEŽILNA PRICA, predstava ob 19.30 uri

Duplica: 9. junija poljski film EROICA, predstava ob 20. uri

Kamnik: 9. junija ital. barvni film VOJNA IN MIR II. del — predstava ob 17.15 uri

gibanje prebivalstva

NA JESENICAH

Poročili so se:
Podlipnik Vladimir, tovarniški delavec in Tušar Ana, delavka, Potočar Franc, tov. delavec in Majetič Marija, tov. delavka, Pogačar Marjan, tov. delavec in Sterle Romana, tov. delavka.

Rodile so:
Klinar Marija — deklico, Grosmajer Anica — dečka, Poklukar Jerca — deklico, Jakopič Blandina — deklico, Tičar Marija — deklico, Dijak Emilija — deklico, Zvab Vera — deklico, Kos Helena — dečka, Bajt Albina — deklico, Šranc Vanda — dečka, Sumi Helena — dečka, Kardinar Pavla — deklico, Brenko Zagorka — dečka, Marcola Marija — dečka, Indjič Ivanka — deklico.

Umrli so:
Smolej Simon, star 72 let, Kirič Franc, star 48 let.

V KRANJU

Poročili so se:

Frelj Miroslav, elektromonter in Avbelj Vida, delavka, Snedec Janez, tov. delavec in Šimnovec Frančiška, delavka, Keber Adolf, finomehanik in Likar Vladimira, šivilja, Stern Emil, strojni tehnik in Močivnik Marija, nameščenka, Čarnam Matevž, mizar in Arh Ljudmila, nameščenka, Palfr Jože, vulkanizer in Zura Leonarda, delavka, Porenta Franc, ključavničar in Drolc Ivanka, delavka, Vaupotič Alojzij, avtokelepar in Globočnik Milena, delavka, Zupančič Jožef, mizar in Omers Marija, trgovska pomočnica, Celbašek Stanislav, šofer in Sink Angela, kmečka delavka, Povšnar Stanislav, čevljar in Mahnič Julijana, tovarniška delavka, Potočnik Mihael, strojni ključavničar in Kopic Marta, nameščenka, Kavalarič Gregor, delavec in Suštar Justina, delavka, Legat Ciril, posestnik in Kadivec Bernarda, kmečka delavka, Pagon Valentin, mizar in Lužan Branka, nameščenka, Hudovernik Rajmund, klepar in Tavčar Nada, delavka, Planinec Roman, tekstilni tehnik in Košir Marija, tkalka, Bežgovšek Janez, delavec in Bašel Jožefa, delavka, Štefe Franc, čevljar in Mrak Alojzija, tkalka, Mihelič Mihael, računovodja in Tihelj Cecilija, gospodinja, Hudobivnik Jožef, čevljar in Šavs Marija, delavka, Gasperin Janez, kmet in Kuralt Martina, kmečka delavka.

tržni pregled

V KRANJU

Fizol 60 do 90 din, smetana 250 din, ajdova moka 65 do 70 din, ješpren 70 din, kaša 70 do 80 din, krma za kokoši 35 do 40 din, krhlji 35 do 70 din, koruzna moka 40 din, koroza 40 din, oves 25 din, proso 35 do 40 din, ša-lotka 50 din za liter, korenček 50, sirček-skuta 100 do 120 din, solata 100 do 120 din, češnje 110 din, koleraba 25 din za kilogram, por 5 do 10 din za kos, špinata 20 do 25 din, gobe 25 din za metro, redkvice 12 din, zelena 10 din, peteršilj 10 din za šopek.

Casopisno podjetje »Gorenjski tisk« sprejme v uk vajuence za naslednje poklice:

- 1 JEDKARJA
- 2 STAVCA
- 2 STROJNIKA
- 1 KNJIGOVEZA

Javite se v tajništvo podjetja.

Uprava lekarne Kranj razpisuje

STIPENDIJE za farmacevtske tehnike

Prednost imajo višji letniki in kandidati s preskrbljenim stanovanjem v območju Kranja. Rok prijave je do 15. junija 1960.

Sprejememo v službo:

1. ključavničarskega mojstra ali kvalificiranega ključavničarja s sposobnostjo vodenja manjše delavnice
2. več nekvalificiranih delavcev

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
ROLETA — MIZARSTVO, Kranj

Sporočamo žalostno vest, da se je smrtno ponesrečil

MIHA POKLUKAR

uslužbenec Železniške postaje Kranj. Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 8. junija 1960, ob 16. uri v Naklem. Vzornega uslužbenca bomo ohranili v trajnem spominu.

Kranj, 6. junija 1960

Železniška postaja Kranj

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi moža in očeta **FRANCA PODPEŠKARJA**

gostilničarja iz Milj, se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, organizacijam in znancem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni upravi »Brdo« za okrasitev, tovarišem Niču, Turku, Kovaču, Jekovcu za ganljive poslovilne besede, dr. Staretu in ostalemu bolniškemu osebju, ki mu je blažilo bolečine; predvorskim pevcem, duhovščini, sosedom in vaščanom iz Milj, ki so nam pomagali v najtežjih urah in ga spremlili v njegov tih dom.

Zena, hčerke: Iva, Regina in Vida

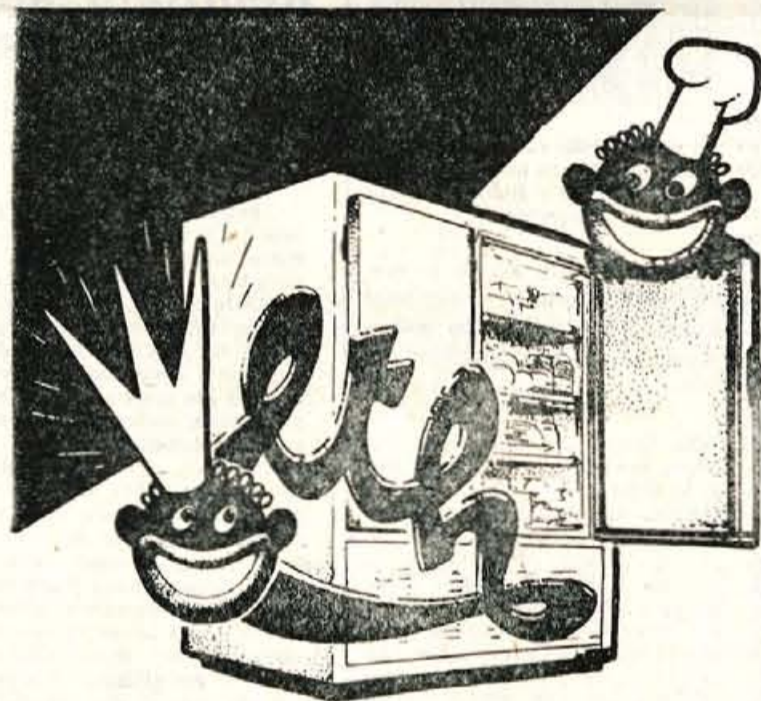
ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega očeta, moža, brata in strica **VALENTINA KOŠIRJA**

se zahvalujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam lajšali bolečino. Zahvalujemo se tudi množičnim krajevnim organizacijam iz Goric in Golnika; ZK, ZB NOV, SZDL, društvu upokojenecv, obč. odboru ZB in SZDL Kranj, godbi DPD Svoboda, govornikom, Pircu Jožetu, Kobalu Branku in tov. Boltovi ter vsem sosedom za pomoč. Še posebno se zahvaljujemo zdravniškemu in bolniškemu osebju bolnice Golnik, zlasti prim. dr. Furlanu, kakor tudi dr. Mayerju iz Kranja.

Goriče, 4. junija 1960

Zalujoči domači

LTH (Loške tovarne hladilnikov) - prej Motor - Škofja Loka

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij
Tovarne gumijevih izdelkov

Sava Kranj

sprejme takoj ali po dogovoru

6 KLJUČAVNIČARJEV

Prošnje oddati v kadrovski oddelek podjetja najkasneje do 25. julija 1960

Plača po tarifnem pravilniku

POROČILO O ZREBANJU LOTERIJE

DRUŽINA IN GOSPODINJSTVO — ki je bilo 4. junija 1960 v Zagrebu

srečke s končnicami	so zadele dobitek din
00	600
540	2.000
0680	6.000
1230	6.000
4590	6.000
6650	6.000
13420	70.000
220250	200.000
780430	800.000
1	200
271	2.200
30321	30.200
73331	30.200
472611	200.200
23952	20.000
136032	400.000
691902	500.000
196252	500.000
613	2.000
283	4.000
0823	10.000
0163	10.000
59463	50.000
86383	100.000
04	400
2034	6.000
93614	30.000
25014	50.000
290664	200.000
664014	200.000
139634	700.000
5	200
2655	10.200
14765	20.200
91725	20.200
23865	30.200
683105	200.200
150496	400.200
77747	20.000
21917	20.000
75547	100.000
404567	200.000
218647	400.000
210157	1.000.000
09468	20.000
63308	20.000
43918	50.000
600788	800.000
164119	200.000
204189	700.000
695889	2.000.000

ZANIMIVOSTI OD VSEPOVSOD

TOVORNJAK ŽERJAV
V ZDA so izdelali tovornjak z žerjavom za prevoz težkih betonskih blokov. Žerjav lahko dvigne 13 ton tovora, ga obrne za 90 stopinj in dvigne 5,5 m visoko. Tovornjak bo najprej prevažal betonske bloke pri graditvi nekoga mostu v Venezi.

ZIDAVA BREZ MALTE
Na Švedskem so začeli zidati hiše iz opeke, za katero ni potrebna malta. Opeka je večja od navadne in ima v sredini majhen žleb. V teh žlebovih so nylonske sponke, ki povezujejo opeko.

FLUORESCENČNE CEVI NA AVTOMOBILIH
Nedavno so v ZDA pokazali avto, ki ima med prednjimi žarometi v vsej širini pluoescenčne cevi. Nova luč osvetljuje širše področje pred avtomobilom in ni bleščača, zato ne slepi potnikov v avtomobilu, ki prihaja nasproti.

MOTOCIKEL DVOŽIVKA
Ameriški inženirji so izdelali motocikel s prikolico, ki jo je mogoče uporabiti kot motor ali čoln. V prikolici je prostor

MOST V DVOJE NADSTROPLJ
Kmalu bodo izročili namenu po konstrukciji nenavaden most čez reko Ohio. Most ima dvoje nadstropij, širok je 12 metrov, v vsakem nadstropju je trojna avtomobilska cesta, na obeh straneh pa steza za pešce. To bo prvi most te vrste na svetu.

KAMENJE IZ GUME
Po sredini avtomobilske ceste je vrsta kamnov, do katerih smejo voziti vozila, ki vozijo v nasprotno smer. Dogaja se, da voznik zapelje na to kamenje in takrat se zgodi nesreča. Da se to ne bi dogajalo, so postavili na francoskih avtomobilskih cestah gumijevo kamenje, čez katero zapelje avto brez vsake nevarnosti, vendar vozilo poskakuje in tako opozarja voznika.

Pred dnevi smo poročali, da je bilo 7 mrtvih in nad 30 ranjenih pri avtomobilskih dirkah v Aix-les-Bainsu, ko je britanski voznik zapeljal na lesen most in se je ta podrl ter pokopal pod seboj njega in množico gledalcev. Na sliki: kraj nesreče

za dva potnika. Ko motocikel zapelje v vodo, njegov motor utihne, namesto njega po začne delovati enocilindričen motor v prikolici, ki se tako spremeni v čoln.

MAČKE PADALCI
Na severnem Borneu je toliko podgan, da so plantaže resno ogrožene. Vsi poskusi deratizacije s kemičnimi sredstvi so ostali brezuspešni, sedaj bodo poskušali z mačkami. Okrog tristo mačk bodo spustili s posebnimi padali iz letal na ogroženo mesto okrog Saravaka.

O PRAVEM ČASU
Na česti med Lienzen in Salzburgom se je zaletel Maks Rot, voznik avtomobila v jarek, kjer je bila prav v tem trenutku komisija, ki je raziskovala neko prejšnjo prometno nesrečo. Rot je ostal tam, da je ista komisija raziskala tudi njegov primer.

ODPRT JE BEOGRAJSKI ZABAVNI PARK
Te dni je bil na beograjskem sejmišču svečano odprt Beograjski zabavni park, ki bo posloval do konca oktobra. Zabavni park, prvi te vrste pri nas, pravijo da ima precej zabavnih naprav. Največ jih je bilo izdelanih pri nas, nekaj pa smo jih tudi uvozili. Projekt za ta zabavni park je izdelal beograjski arhitekt Slobodan Palić s sodelavci.

Zadnja parna lokomotiva, zgrajena v Angliji

Marca letos so Angleži nad vse slovesno izročili prometu zadnjo parno lokomotivo, ki je bila zgrajena v Veliki Britaniji. Dali so ji zveneče ime »Evening Star«. Stekla je na progih Paddington-Swindon. Na evidenčni plošči so vtisnjeni naslednji podatki: »Št.92.220. Zgrajena v Swindonu marca 1960. Zadnja parna lokomotiva, ki so jo zgradile britanske železnice.«

Lahko si mislimo, da je bila slavnost, ob kateri so poslali v promet zadnjo parno lokomotivo, vse prej kakor vesela. Na londonski postaji Paddington

TO NE SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Batista

199.

Na ognjišču so mrle zadnje žerjavice, ko je Boštjan vstal in se odpravil. »Ne hodi!« ga je rotil Nek. »Sam boš proti šestim!« »Ne hodi, slabo slutnjo imam. Poslušaj starega izkušenega moža. Ali naj grem s teboj, Boštjan?« »Ne,« mu je odgovoril, sam bom opravil. »Obljubi mi, da se ne ganeš iz bajte. S puško, nahrbtnikom in derezami je odšel v noč. V koči je tarnal Nek, Volkun je divjal, tulil in se poganzal v vrata ter prečke na oknu. Nek ni mogel vzdržati. Odšel je na Bukov vrh po svoje krepelce in se namenil Boštjanu v pomoč.

200.

V prvem svitu je stal Boštjan v skalovju Hudičevih kont. Navezal si je dereze in se zaplezal. S soncem je pripelzal v Sepavčevo domovanje. Gams se je že pasel pod steno. Hladno jeklo puške v rokah, s katero je gamsa pomeril, ni mirovalo. Nekaj ga je pretreslo. »Čemu boš ubijal to, kar si ljubil? Vrnj se, prignala te je zavist. Ne uideš jim iz Hudičevih kont,« ga je opozarjal svarilni nagon. Okleval je, ali naj gamsa spodi. »Ne, streljaj! Če ga danes ne bodo, ga bodo jutri podrl!« Boštjan je pokleknil in hladno pomeril. V jutranjo zarjo se je razlegel pok, gams se je vzpel in omahnul.

201.

Lovec, ki so prebili veseli večer v koči, so se malo zakasnili. Na grebenu vzpored izhoda iz Hudičevih kont so bili, ko jih je presenetil strel. Spogledali so se. »Divji lovec!« je dejal Freljih. Brž so se razdelili. Goldschmied, Kaufmann, Freljih za strelom, major in Jozelj pa v zasedo na glavo pod gamsovo porto, kjer bi se divji lovec moral prebiti, če bi se prvi skupini izognil. Hiteli so, kakor bi se zakleli, da ga morajo dobiti. Goldschmied je preklinjal vso pot in se jezil, da mu nekdo upa streljati gamsa pred nosom.

buje, in oddaja, kar proizvajajo, in to čudovito, po vsem svetu razpredeno omrežje bo ostalo, ko se umakne poslednja lokomotiva v muzej, in dalje služilo namenu, ki mu ga je določila parna lokomotiva... Človeštvo ji dolguje svojo civilizacijo; mislim, da je prav, da se spomni nedavne slavnosti v Londonu z nekaj vrsticami tudi naše glasilo.

ROCK N ROLL

Nikolaus Zwirnbach iz Wiener Neustadta je hotel pokazati svoji partnerici neko svojo originalno figuro rock n rolla. Pri tem je s čevljem sam sebi razbil nos in čeljust. Prepeljali so ga v bolnišnico.

VZIGALNIKI, KI IGRAJO IN FOTOGRAFIRAJO

Mitar Ljubenič, vratar opatijskega hotela »Dubrovnik« je neobičajni zbiralec. Med 12.000 različnimi predmeti, ki jih je zbral v 30 letih, je preko 900 omotov brivskih rezil, polna omara lepakov, deli precizne mehanike in radiotehniške, nalivna peresa, igralne karte, razni rekviziti in vrečica 4kg gumbov vseh vrst in velikosti.

Razen filatelije so najzanimivejši njegovi vzigalniki. So taki na elektriko in z butan plinom, z grbi, reklamami in okrasi. Eni kažejo točen čas, medtem ko nekateri celo fotografirajo in igrajo. Mitar pravi, da ima tudi »senzacija«, ki jo hrani kot tajnost, dokler ne bo končana turistična sezona.

VEČ KOLESARJEV KOT PEŠCEV

Poročajo, da ni lahko ugotoviti, ali je ob običajnih dneh na ulicah Koprivnice več kolesarjev ali pešcev. Ob tržnih dneh je prvih mnogo več. Čeprav je pred vsako prodajalno ali ustanovo stajalo za parkiranje teh vozil, jih kolesarji postavljajo povsod tako, da so zelo vabljiva tarča za tatove. Sedaj so pred občinsko zgradbo uredili prostor za shrambo koles in namestili posebnega čuvarja. Tako bo tatvini koles odklenkalo.

AVTOMATIZACIJA

V mestni dvorani v Cincinnatiju v ameriški državi Ohio je avtomat, ki ne prodaja samo pristanov za poroko, temveč jih tudi gravira z imeni zakonskega para in datumom poroke.

LETALO BREZ KRIL

Britanski strokovnjaki so izdelali letalo brez kril, ki lahko vozi po zraku in na avtomobilski cesti ter prevaža tovor, ki je sedemkrat težji od letala. Zaradi visoke cene letala ni mogoče serijsko izdelovati. Model so pred nedavnimi pokazali na enem izmed ameriških letališč. Po avtomobilski cesti vozi z majhnim pomožnim motorjem. Letalo je dolgo 7 metrov in lahko z dvema tonama tovora doseže hitrost 360 km na uro. V zrak ga dvignejo močni reaktivni motorji.

Gobavost po svetu

Po nedavno objavljenem poročilu skupine strokovnjakov Mednarodne zdravstvene organizacije, ki je skušala ugotoviti sedanje stanje gobavosti, je na svetu še vedno okoli 12 milijonov gobavih bolnikov, kar je zelo veliko število. Večidel teh gobavcev pa odpade na razne dežele drugih celin, v Evropi jih je zelo malo. Po istih podatkih se jih od 12 milijonov gobavcev komaj 10.000 zdravi v bolnišnicah ali v posebnih zdravstvenih zavodih. Približno poldrug milijon gobavcev pa sicer prejema zdravila, toda živijo doma, s svojimi družinami. Strokovnjaki

omenjene organizacije menijo, da zaradi gobavosti ne bi več smeli bolnikov povsem osamiti in jih pregnati v posebne naselbine, marveč da bi jih morali normalno zdraviti. Ljudje se gobavcevs bojijo predvsem zato, ker ta bolezen po določenem času tako izpremeni njih zunanost, da so na pogled res strahotni. Toda te bolezenske izpremembe je moč preprečiti s pravočasnim zdravljenjem, ki je danes že povsem uspešno. — Strokovnjaki mimo drugega tudi omenjajo, da so — kot kaže — nekateri ljudje naravno odporni proti gobavosti in da ne morejo zboletj za to boleznijo.

STANKO LAPUHA SUOBODNJAK HRIBAR

Kresnik je sedel na tnalno. Z roko si je šel prek čela, kakor da išče rešilno misel. »Koliko je še ostalo od vola?« je naposled vprašal. »Samo stegno je obzrto,« je povedal Filip. »Prav,« je menil Kresnik. »Na prehodih izkopljemo jame. Pa še neoj! Noč bo svetla. Kolikor jam bomo izkopali, na toliko šose bomo razsekali voliča. Ja ne bomo prekrili z vejami, nšuli s prstjo in nastavili mrhovino.«

Kakor je Kresnik odločil, tako so storili. Po večerji so vzeli orodje in šli na delo. Malo po polnoči so bile jame izkopane. Preden je odšel, jim je naročil, naj okoli staj in kočje skrčijo žim več gozda. Tako, da bodo za prihodnje planino dobili čimveč paše, da bo živina bolj skupaj, ker po goščah raztreseno raje napadajo zveri. Tako mu je svetoval Urh. In še tole mu je naročil: od podrtega drevja naj si vzamejo lesa, da si zgrade tamnarje, da bo živina ponoči na varnem. Očistijo naj jarke, da jim hudourniki ne bodo zasipali paše. Više gori v gozdu, kamor živina ne zahaja, naj, kjer zasleda medvedka, pripogovje mlade bukke in privežejo zanke. V pečevju pod Omružkovim žebom in nad plazom pa bo v prihodnjih tednih sam nastavil past, da ris ne bo več gospodaril, kakor je doslej. Za sklopee ga ni skrbel, saj jih je Lenart skoval že čedno število.

Jutranja zarja je našla Kresnika vrh Debele peč. Pogled mu je počival na poključskih gozdovih, iz katerih se je dvigala rahla meglica. Bil je utrujen, saj vso noč ni zatisnil očesa. Vendar misel, da služi enemu velikemu da je odslej njegov dom — planina in streha — nebo, da so mu bratje vsi, ki se širom razmetanih planin od zore do mraka pehajo za živino in v skrbi trepečijo za svojimi celih srenj: ta velika misel mu je vtila novih moči.

Dvignil se je in stopil na rob pečine. Z nasmeškom na licih je pogledal dol v Krmo. Opajal se je ob misli, da je na najbolj

nevarnih prehodih mimogrede pretrgal stezo, da se Fraja, kadar jo prinese nad gamsa, ne bo mogla smežati tej šali in da bo Herman preklinjal plazove in še kdo ve kaj, da se bo razlegalo po vsej Krmi.

Potem se je spustil na poključsko stran, kakor gams je skakal po skalnatem pobočju.

Ko je despel na Hribarjevo planino, si je v koči poiskal kramp in lopato. V macesnovju in nedaleč za bajto je izkopal nekaj jam. Ko pride Gašper, bosta uredila do kraja. Potem se je spravil nad streho, ki so jo razmršili zimski viharji. In ko je urdil še ovojno stajo, je bilo sonce že visoko na nebu in sence so kazale na poldan. Tudi želodec ga je že opominjal. Pa saj dosedanja planina ni daleč! Tam dobi kaj za pod zob.

Tako je po znani stezi v pičli uri despel na sosednjo planino. Pozdravili so se s starimi znanci in prijazna majerca mu je postregla s kruhom in mlekom.

»Ne boš več pasel medvedar?« ga je vprašal stari planjar v skrbeh, da bo izgubil dobrega soseda. In pristavil: »Letos jih je šele! Kaj vem odkod so se vzeli! Pred tremi dnevi so mi pobile krave s teletom, mrejne preklete. Tamle gori so se parile,« je s tresočo roko pokazal v strmo pobočje.

»Nič več ne bodo jekali otroci ob nezabeljeni kaši,« se je zresnil Kresnik. »Res, nič več nisem pri Hribarju za ovčarja. Fraja je tako hotela! Odslej bom pasel črede in vodil pastirje od Sedmerih jezer do Mojstrane. Izkopali bomo jame, nastavili pasti in zanke in, če bo potrebno, tudi drugače zatrli to zalego.«

Petegnjl je svoj lovski nož in dodal: »Le poglej ga, prijatelj! Lani je enega pospravil in mislim, da ni bil zadnji. Večerni ogenj bo moje znamenje. Kadar ga zagledate, takrat vas bom čakal.«

Zahvalil se je majerici za južino in se poslovil. Njegova pot je držala skozi poključske gozdove tja v skalnati svet bohinskih planin.

Na delopust Velikemu smarnu so se nad Hribarjevo planino oglasili psi.

Ovčar Gašper je počival na tistem kraju, kjer je Kresnik lani pokončal medveda.

Skočil je pokonci, se ozrl v pečevje in prisluhnil.

Dere se, kakor bi živega devali iz kože je pomislil. Zraven pa mu je postalo vroče ob misli, da se je v sklpee utegnil ujeti pes.

Nekaj dni potem, ko je Gašper prignal na planino, se je pri njem oglasil Kresnik. Vrnil se je iz bohinskih planin. Ves dan sta kopala jame in nastavljala pasti.

V jamo se je vdrla medvedka z mladičem, past na tistem kraju, kjer je Gašper slišal cviliti psa, pa je zgrabila starega risa.

Z medvedko je bilo dovolj opraviti, preden so jo pobili. Pastirji s sosednjih planin so pomagali. Tudi Jakob in Filip sta prišla. Ta dva sta potem odnesla kožo in jo pokopala v snežnem plazju v Krmi. Kresnik je tako ukazal. Vse kože oplenejene zverjadi naj se ohranijo, potem pa prodajo v mestu! Izkupiček pa naj se razdeli med kmete, ki so zadnje leto utrpeli škodo pri živini. Do mesa pa so imeli enako pravico vsi pastirji tistega kraja.

In Gašper ni zametaval mesa. O, kako so se tisti večer mastili z medvedjimi šapami! In risnino! To je šele obrajtal! Se davi ga je radovednosti gnala gor k nastavi.

Začul je človeške glasove. V macesnovju so, je uganil. Dvignil se je in pogledal proti gozdiču.

»Pa ženska je zraven. Strašno kriči. Gotovo je huda,« je ugotavljal.

Kmalu je zagledal mladega loveca. V naročju je nesel psa. Za njim je stopal starejši lovec.

O, tristo zelenih — valpet! je spretelo Gašperja in že je hotel pokazati hrbet nezaželeni družbi.

»Pečakaj, fantalin!« se je zadril nad njim mladi lovec z rdečimi lasmi.

Ovčar je obstal kakor uročen. V nogah je začutil svinčeno težo.

»Fraja...!«

»Povej mi, smrkavec, kdo nastavlja pasti tod okoli!« je zavpila Fraja in ga užgala s pasjim bičem po glavi.

Te dni po svetu

NASER V GRČIJI
Včeraj je prispel v Grčijo na uradni obisk kot gost kralja Pavla predsednik Združene arabske republike Gamal Abdel Naser. Pričakujejo, da bo z grškimi državniki govoril o odnosih med obema državama in izmenjal mnenja o perečih mednarodnih vprašanjih. — V zvezi z Naserjevimi obiskom so bili navezani že mnogi stiki med predstavnikoma obeh dežel. V okviru teh stikov je bilo izraženo prepričanje, da bo obisk pripomogel k nadaljnjemu medsebojnemu zblizovanju in sodelovanju.

REFERENDUM ZA SIHANUKA

Kamboška vlada je objavila izide referenduma, na katerem so skoraj soglasno izrazili zaupanje sedanji vladi in bivšemu premieru princu Norodomu Sihanuku in stranki Narodno-socialistične skupnosti. Za Sihanuka je glasovalo 1.383.793 od 1.383.98 volivcev.

SOCIALISTIČNI POSLANCI BODO IZSTOPILI IZ PARLAMENTA

Na izrednem sestanku Socialistične stranke Japonske so v ponedeljek soglasno sprejeli sklep, da bo 125 poslancev stranke izstopilo iz parlamenta. V zgodovini japonskega parlamenta se to še ni zgodilo. — Stranka hoče s tem poudariti zahtevo, naj Kišijeva vlada odstopi, naj parlament razpusti in ne ratificirajo japonsko-ameriškega sporazuma o varnosti. Socialistična stranka je sprejela tudi resolucijo, v kateri izraža nesoglasje z obiskom predsednika ZDA Eisenhowerja na Japonskem.

NADALJEVANJE ZASEDANJA PARITETNEGA ODBORA ZA RAZOROŽITEV

Včeraj se je pričelo v Ženevi nadaljevanje dela paritetnega odbora za razorožitev. Tja je v ponedeljek prispel pomočnik sovjetskega zunanjega ministra Zorin, ki vodi sovjetsko delegacijo v odboru desetih za razorožitev. Izjavil je, da je sovjetska delegacija dobila navodila, naj si prizadeva čimprej doseči sporazum o splošni razorožitvi. Poudaril je, da pomenijo novi predlogi sovjetske vlade dobro podlago za nadaljnje delo paritetnega odbora desetih in da so pri sestavljanju teh predlogov upoštevali številne predloge raznih držav, med njimi tudi predloge zahodnih držav o razorožitvi.

NOV POTRES V ČILU

Seizmološki inštitut Čila je v ponedeljek zvečer sporočil, da je potres v ponedeljek zjutraj prizadel pokrajini v južnem delu države — Puerto Eden in Puerto Natales, ki ležita 2200 km južno od Santiaga. Potres je bil srednje jakosti in ni povzročil nesreč in škode. — Kot pomoč žrtvam potresa v Čilu je Zvezni izvršni svet naše države odobril 20 milijonov dinarjev.

LJUDJE IN DOGODKI

Velika korupcija

Dobrih 10 dni je tega, kar je na skrivaj popihal s Koreje bivši predsednik Sing Mann Ri. Odpoval je na Havaje, da tam v miru zapravi tistih 20 milijonov dolarjev, ki jih je pri uravnavanju ameriške pomoči Južni Koreji, pomotoma uravnal v svoj žep. Beg Sing Mann Rija iz dežele so Korejci sprejeli s silnim ogorčenjem in upravičeno zahtevali od ZDA, naj vrnejo starega direktorja, da bo pred sodiščem odgovarjal za poneverbe, ki so jih on in njegovi sodelavci storili v času njegove vladavine.

Ni se še polegel hrup okoli skrivnostnega pobeга, že so v Združenih državah Amerike in drugod po svetu začeli na splošno pisati o najhujših korupcijskih podvigih Čankajjske, pred sednika formoske Kitajske. Ze v marecu, torej tedaj, ko je kongres obravnaval Eisenhwerjev predlog za pomoč tujini v novem proračunskem letu, je opozicija opozorila na veliko korupcijsko afero v zvezi s prodajo določenih ameriških proizvodov formoski vladi. Znano ameriško podjetje Wastingshouse, ki prodaja predvsem elektroenergetsko opremo, je namreč dobilo na formoskem tržišču absoluten monopol, ne glede na to, da so bile cene turbogeneratorjev, ki jih je prodajalo to podjetje formoski vladi, tudi do 400.000 dolarjev višje,

Pretekla nedelja je bila zelo uspešna za vsa gorenjska moštva, ki tekmujejo v republiških košarkarskih ligah. Triglav je slavil svojo peto zmago, tokrat nad lanskim republiškim prvakom, ki je doslej veljal za nepremagljivega na svojem igrišču. S to zmago so Kranjčani zopet na prvem mestu z dvema točkama naskoka pred Mariborom in Slovanom. Če bodo Triglavani v soboto zmagali nad Medvodami v Kranju, potem jim bo pripadel naslov spomladanskega prvaka. V jesenskem delu bo Triglav imel ugodnejši žreb, saj bo le trikrat gostoval izven Kranja, in to pri zadnjeplasi-ranih Mostah in v Medvodah ter v Mariboru. Če se Kranjčanom ne bo prej zateknilo, potem bo odločala o slovenskem prvaku tekma s Slovanom jeseni v Kranju. Ker so vsa moštva v ligi zelo izenačena je težko predvidevati, da bo Triglav z lahkoto opravil s svojimi tekmeči, čeprav bo imel prednost svojega igrišča.

V drugi republiški ligi sta oba gorenjska predstavnikta slavila zmago. Jeseničani so zmagali doma nad vodčo Ilirsko Bistrico 71:67, Skofja Loka pa na četrtem mestu s 7 točkami, je v Celju premagala Celje 79

III. republiški namiznoteniški turnir za mladince BREZ PRESENEČENJ

V soboto in nedeljo je bil na Jesenicah III. republiški namiznoteniški turnir, ki so se ga udeležili pionirji, pionirke, mladinci in mladinke Odrada, Ilirije in Krima iz Ljubljane, Triglava in Mladosti iz Kranja, Fužinarja iz Raven, Kemičarja iz Hrastnika ter z Jesenic. Tekmovanje je potekalo v redu, saj je bila organizacija zelo dobra. — Tudi precej gledalcev se je zbralo v domu »Partizan«, kjer so se mladi igralci pomerili med seboj.

Rezultati — pionirji - ekipno: 1. Odrad, 2. Jesenice 1:3. Triglav pionirke - ekipno: 1. Odrad, 2. Fužinar, 3. Krim; mladinci - ekipno: Mladost 1: Fužinar 5:2, 3. Jesenice, 4. Odrad; mladinke ekipno: Fužinar 1: Mladost 3:2, 3. Odrad, 4. Triglav; pionirji dvojice: Buh-Cih (Jes) 1: Sazonov-Kužnik (Lj.) 2:1; mladinci dvojice: 1. Vecko-Pevcin (Hr.), 2. Jamšek-Grabner (Ravne); — mladinke dvojice: 1. Petrač-Krajcar (Ravne), 2. Čadež-Kovčič (Kranj); pionirji posamezno: Trupej 1: Sazonov (Lj.) 2:0; pionirke posamezno: Zrimec 1: Virant (Lj.) 2:0; mladince posamezno: Jamšek (Fužinar) 1: Frelih II (Mladost) 2:0, Vecko (Kemičar) 1: Bevk (Mladost) 2:1 in Vecko 1: Jamšek 2:0; mladinke posamezno: Petrač (Fužinar) 1: Čadež (Mladost) 2:0.

Skupno je nastopilo nad 50 tekmovalcev. Z-r

TELESNA KULTURA

Uspešna nedelja za gorenjske košarkarje

proti 53. Jesenice so po 7. kolu Skofja oka pa je celo tretja z 8 točkami za Ilirijo in Ilirsko Bistrico, ki imata po 11 točk.

Presenečenje so pripravile tudi Jeseničanke, ki so premagale večkratnega republiškega prvaka in bivšega člana zvezne lige Branik iz Maribora s 57:50. Ta zmaga in tesen poraz za 1

z Olimpijo kažeta, da Jeseniške točko prejšnjo nedeljo v tekmi košarkarice dobro napredujejo. Kranjčanke so v drugi ligi brez borbe osvojile dve točki, ker nasprotnice iz Celja niso nastopile.

V Gorenjski košarkarski ligi so najboljši mladinci Triglava, ki so še neporaženi. To moštvo, ki je bilo lani na zadnjem, šestem mestu te lige, se je močno popravilo.

V nedeljo je bilo na Jesenicah tudi gorenjsko prvenstvo mladink, ki sta se ga žal udeležila le Triglav in Jesenice. Zmagale so premočno Jeseničanke. — V Skofji Loki bi morale biti istočasno prvenstvo mladincev. Ker so bili prijavljeni samo Triglavani, celo domačinov ni bilo, je prvenstvo odpadlo. Nerazumljivo je, da moštvi republiške lige Jesenice in Sk. Loka nimata mladincev, ki bi čez nekaj let lahko nadomestili starejše igralce. Gorenjska moštva bi morala pričeti bolj načrtno gojiti košarko. Vzgled naj jim bo Triglav, ki ima dve pionirski moštvi, dve pionirski ženski, po eno mladinsko (moško in žensko), moštvo članic in dve članski moški ekipi, kar devet ekip, ki vse redno tekmujejo. Sadovi takega načrtnega dela so še že pokazali. Drago Petrič

Zadnje vesti

DOMA ...

BEOGRAD, 7. junija — Predsednik republike Josip Broz Tito je odlikoval z redom junaka socialističnega dela podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Rodoljuba Čolakoviča, ob njegovem 60. rojstnem dnevu. Na dopoldanski slovesnosti v Zveznem izvršnem svetu je slavljenicu izročil visoko odlikovanje podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardač. Slavnosti se je udeležil tudi predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić.

KRANJ, 7. junija — Danes popoldne je bila v Delavskem domu v Kranju polletna konferenca Občinskega komiteja LMS. Na njej so pregledali polletno delo mladine v kranjski občini in sprejeli nekaj smernic za delo v drugi polovici leta.

... IN PO SVETU

ATENE, 7. junija — Predsednik Združene arabske republike Gamal Abdel Naser je prispel danes na uradni obisk v Grčijo. Njegova jahta se je zadržala v atenskem pristanišču Pireji. Predsednika Naserja in njegovo soprogo so najprej pozdravili grški kralj Pavle in kraljica Frederika, člani vlade, predsednik grške ljudske skupščine Kanelopoulos in druge grške ugledne osebnosti. Zatem se je visoki gost s kraljem Pavlom odpeljal proti Atenam. Velike množice ljudi so ga na ulicah glavnega mesta prisrčno pozdravljale. Njegov uradni obisk v Grčijo bo trajal tri dni. Z grškimi uradniki zastopniki se bo pogovarjal o odnosih med obema državama in izmenjal mnenja o perečih mednarodnih zadevah. V Grčiji bo ostal še dva dni na neuradnem obisku nato pa bo s Krfa odpoval v Jugoslavijo.

LONDON, 7. junija — Predsednik britanske vlade Macmillan je odpoval danes na štiridnevni uradni obisk na Norveško. Sodijo, da bodo norveški državniki in britanski premier izmenjali mnenja o razvoju mednarodnega položaja.

LONDON, 7. junija — Predsednik britanske vlade Macmillan je v drugi polovici leta na štiridnevni uradni obisk na Norveško. Sodijo, da bodo norveški državniki in britanski premier izmenjali mnenja o razvoju mednarodnega položaja.

ABC
sedniku Bajarju, predsedniku vlade Menderesu, zunanjemu ministru Zorlju in drugim voditeljem Demokratske stranke. Menda je Menderes po Bajarjevem nasvetu uredil ta arhiv, v katerem so skrbno zabeleženi vsi primeri korupcije posameznih demokratskih poslancev, zato, da bi jim s temi podatki lahko postregli vsakokrat, kadar bi pokazali nezadovoljstvo z nekim vladnim naertom in dejanjem in bi obstajala nevarnost, da v parlamentu glasujejo proti njej. Vse to kaže, da je Menderes ustvaril celoten sistem oblasti, ki je sionela izključno na korupciji.

Vse te afere, ki so kar zapovrstvo prišle na dan v deželah, ki so bile dolga leta deležne nadvse širokogrudne ameriške pomoči samo dokazujejo, da so nosile vse akcije proti pomirnitvi in mednarodnem sodelovanju lahko samo do kraja skorumpirani ljudje, ki v položaju, ki ga ostvarja hladna vojna in vojaško tekmovalje med blokoma, iščejo predvsem svojo lastno korist. ABC

GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik
Tel.: uredništva 475, uprave 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-1-135 — Izhaja ob ponedeljkih sredah in sobotah — Letna naroč. 900 din, mesečna 75 din.

Pred dirkami v Opatiji

Govori najhitrejši in najdrznejši

Prve hitrostne dirke za prvenstvo Jugoslavije so za nami. Šele pred kratkim so startali najboljši naši vozači cestnih dirk na znani portoroški dirki za »Nagrada Primorske«. Razen naših so nastopili še Italijani in Avstrijci, tako da je bila konkurenca res močna in borba za prva mesta nadvse ogorčena.

Med našimi je bil tudi tokrat najboljši Leon Pintar iz Kranja, ki je kar dvakrat zmagal, enkrat pa je bil drugi. — V zvezi s tem smo ga poiskali in mu postavili nekaj vprašanj:

»Kako je bilo na letošnjih portoroških dirkah?«
»Konkurenca je bila res huda, zlasti močno ekipo so poslali Italijani. Presenečen sem nad dirkalnim strojem Colibri, saj nisem mislil, da bo šel tako hitro (120 km na uro). Ta stroj je izdelala tovarna »Tomos« v Kopru. — Prav gotovo bi Jugoslavlani dosegli še boljše uspehe doma in v tujini v še močnejših zasedbah, če bi tovarni »Tomos« v Kopru uspelo izdelati tako kvalitetne dirkalne stroje tudi v kategoriji 250 cm, kot ji je to uspelo pri Colibrih.«

»Kaj pa meniš o tekmovalni progji v Portorožu?«

»Lahko rečem, da je precej težja, toda manj nevarna, kot opatijska.«

»Na katerih dirkah boš letos še sodeloval?«
»Vsekakor še na obeh dirkah, ki se štejeta za državno prvenstvo, to je na gorski dirki na Ljubelj in cestni dirki v Beogradu. Razen tega me seveda ne bo manjkalo tudi na drugih, manj pomembnih dirkah širom po naši domovini. Udeležil se bom tudi tradicionalnih opatijskih dirk.«

»Na katero mesto računáš v Opatiji?«

»Tam bo konkurenca še hušja, kot v Portorožu. Lahko bi se potoval tudi tam za najboljša mesta, če bi bil stroj dovolj hitar, kajti ta, ki ga vozim sedaj, dopušča brzino do 170 km na uro, medtem ko so stroji nekaterih tujih tekmovalcev tudi za 50 kilometrov hitrejši.«

»Upam, da bom na teh dirkah že startal z novim motorjem MZ 125 ali MZ 250 kubnih centimetrov, ki so mi ga obljubili Nemei. Menim, da bodo obljubo držali, in da bom dosegel kar najboljši uspeh.«

»Tvoj najhujši tekmeč pri nas?«

»Za sedaj Zagrebčan Sever.«

Dirkalna sezona se je sicer pravkar začela. Pred nami je vrsta nastopov, upamo, da bo Kranjčan Leon Pintar na vseh teh dirkah kar najbolje vzel in dobiral najlepše lovorike. Tudi mi mu želimo pred sezono: »Srečno, Leon!«
J. Javornik

NESREČE

OPEŠAL JE

2. junija je odšel od doma iz Jereka v Bohinju 50-letni krojač Jože Kos. Po dveh dneh so ga blizu Koprivnika, kamor je bil namenjen, našli mrtvega. Po ugotovitvah zdravnika je opešal, padel in umrl. Pred kratkim je namreč boloval za pljučnico.

TRČENJE

4. junija okrog 20. ure je iz stranske ceste skozi vas Log pri Skofji Loki z motornim kolesom zapeljal na glavno cesto Janez Stanovnik. Nasproti mu je pripeljal motorist Stane Uršič. Pri trčenju sta oba dobila lažje poškodbe na glavi. Na motornih vozilih je bilo po 30 tisoč dinarjev škode. Nesrečo je zakrivil Stanovnik, ker je neprevidno pripeljal na cesto, Uršič pa je bil brez vozniškega izpita.

SPET SMRTNA ZRTEV

Okoli 22.30 se je peljal v soboto skiz Naklo proti Kokrici Albin Žagar iz Kranja z osebnim avtomobilom. Nasproti mu je pripeljal kolesar, 31-letni Miha Pokljukar, železniški delavec iz Nakla. Iz neznanega razloga je zapeljal na levo stran ceste tako, da je zletel čez avto in mrtev obležal na tleh.

PREDNOSTI NI UPOŠTEVAL

V ponedeljek, 6. junija ob 13. uri, se je na Suškem mostu pr:

Skofji Loki motorist — 29-letni Rafael Kalan, gradbeni tehnik, pri srečanju z avtobusom zalezel v mostno ograjo. Nesreče je bil kriv sam, ker ni upošteval prednosti. Na vozilih je bilo za približno 50.000 dinarjev škode. Kalan pa je bil lažje poškodovan.

KOLESARJA STA SE PONE-SREČILA

V ponedeljek ob 21. uri je prišlo do prometne nesreče na cesti III. reda ob Bohinskem jezeru. Trčila sta kolesarja Anton Sodja in Ludvik Gumzelj, oba iz Bohinske Srednje vasi. Sodja je bil teže, Gumzelj pa lažje poškodovan, tako da so ju morali takoj prepeljati v jesenjsko bolnišnico.

VLAK GA JE POVOZIL

V nedeljo, 5. junija popoldne, nekaj pred 13. uro, je vlak povozil 38-letnega Stanka Kožuharja iz Kranja. — Ta je prečkal cestni prehod preko železnice na Rakovici. Vlak, ki je tedaj pripeljal, ga je zbil in omenjeni je mrtev obležal.

NE ZGODE

● A. R. iz Kranja se je zalezel s kolesom v voz in zlomil desno nogo.

● J. K. iz Kranja se je pri de-lu urezal s pločevino v prste desne roke.

● J. Š. z Javornika je zbil avto in si poškodoval levo koleno.